

Frivilligrådets hørings svar til KFUs handleplan for Fremtidens Svømmetilbud

30. august 2024

Frivilligrådet vil gerne takke Kultur- og Fritidsforvaltningen for muligheden for at afgive hørings svar til udkast til handleplan for Fremtidens Svømmetilbud. Det er glædeligt at se, at der er taget initiativer til at udvikle svømmetilbuddene i København.

Det er positivt, at der er en bred inddragelsesproces i udarbejdelsen af handleplanen. Et fortsat samarbejde på tværs af relevante udvalg og råd vil være afgørende for at sikre, at svømmetilbuddene udvikles i overensstemmelse med borgernes behov, med særlig opmærksomhed på sårbare grupper.

Frivilligrådet anbefaler, at der lægges vægt på tværfagligt samarbejde. Samarbejdet mellem de forskellige udvalg, såsom Børne- og Ungdomsudvalget, Socialudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget, kan sikre, at svømmetilbuddene også understøtter sundhedsmæssige og sociale mål.

Inddragelse af civilsamfundet

Frivilligrådet støtter op om "arbejdet med at øge svømmehalskapaciteten," forudsat at det også tilgodeser borgere, der har svært ved at op- søge og anvende svømmehaller på egen hånd. De fleste udsatte borgere, har et begrænset netværk og savner relationer i deres hverdag. Mange af dem har ikke mulighed for at komme ud og bevæge sig, selvom de gerne vil, da de oplever psykiske udfordringer, såsom social angst, der gør det vanskeligt at bevæge sig alene. Frivilligrådet ved, at det gør en stor forskel at have en frivillig følgesperson, en frivillig bevægelsesven eller et bevægelsesfællesskab, man kan mødes med. Frivilligrådet anbefaler derfor at der etableres kontakt til civilsamfundsorganisationer, der kan understøtte dette arbejde.

Civilsamfundsorganisationer der har følgeskabsordninger, bevægelsesvenner og -fællesskaber har en vigtig og nok også afgørende rolle her. Det handler både om at skabe gode relationer omkring bevægelse som et fælles tredje, og om at styrke den fysiske og mentale trivsel, gennem en mere aktiv livsstil og ved at være en del af et fællesskab. Der er mange, der føler sig ensomme, og som gerne vil være en del af et fællesskab, men som ikke kan overskue at opsøge tilbuddene på egen hånd.

Borgere med psykisk sårbarhed har ofte negative erfaringer med at deltage i fællesskaber. Frygten for endnu et nederlag betyder, at mange ikke har mod på selvstændigt at søge nye fællesskaber. Samtidig kan

flere års svær ensomhed i sig selv gøre det svært at indgå i relationer, fordi man ikke har vedligeholdt sine sociale kompetencer.

En relation til en frivillig f.eks. en bevægelsesven kan være vejen frem til at opøve sociale kompetencer og på sigt deltage i nye fællesskaber. I mødet med de frivillige er der fokus på hele mennesket fremfor de enkelte psykiske problemer.

Relationerne til de frivillige og/eller øvrige deltagere styrker den enkeltes selvforståelse, og med tiden vil borgerne forhåbentlig (gen)opdage deres egne ressourcer – både individuelle og sociale. Dette vil gøre det nemmere for dem at benytte idrætsanlæg og tilbud, herunder også svømmehaller.

Pilotprojekt

En af Frivilligrådets organisationer og Kultur- og Fritidsforvaltningen er i opstartsfasen af et nyt pilotprojekt, der handler om at give flere sårbare borgere adgang til svømmehaller. Kultur- og Fritidsforvaltningen stiller faciliteter og livreddere til rådighed, mens organisationen rekrutterer frivillige og deltagere. Ambitionen er på sigt at kunne tilbyde små bevægelsesfællesskaber (svømmehold) i flere af Københavns svømmehaller. Dette kræver særlige hensyn til målgruppens behov for ro og tryghed. For mennesker, der lever med sårbarheder, handler det om at skabe tryghed ved at komme i svømmehallen, hvilket frivillige og et bevægelsesfællesskab kan bidrage til.

Følgende forhold bør overvejes forud for projektets udbredelse

- Tryghed og ro: Sørg for, at der er stille og rolige områder i svømmehallen, hvor mennesker med psykiske sårbarheder kan føle sig trygge og ikke bliver overstimuleret af støj eller kaos.
- Behandling af sanseindtryk: Nogle psykisk sårbare kan være følsomme over for stærke lys, høj lyd eller mange mennesker, så det er vigtigt at tage hensyn til disse sensoriske behov.
- Personalets træning: Svømmehallens personale bør have træning i at håndtere psykisk sårbare gæster, herunder forståelse for forskellige diagnoser, angstreaktioner og metoder til deeskalering.
- Adgang til rolige tidspunkter: Tilbud om adgang til svømmehallen på tidspunkter, hvor der er færre besøgende, for at minimere stress og angst forbundet med store menneskemængder.
- Tydelig skiltning: Klare og letforståelige instruktioner og skilte, som kan hjælpe med at reducere forvirring og usikkerhed omkring regler og faciliteter.
- Privatliv: Sørg for, at der er muligheder for privat omklædning og bedefaciliteter, så personer med angst eller andre psykiske udfordringer kan føle sig mere komfortable.
- Alarm- og nødprocedurer: Gør det klart, hvordan alarm- og nødprocedurer fungerer, og hvordan hjælp kan tilkaldes hurtigt og effektivt.
- Sociale interaktioner: Fokus på at skabe et inkluderende miljø, hvor psykisk sårbare ikke føler sig ekskluderet eller anderledes i forhold til de øvrige gæster.
- Kommunikation med organisationer: Gode kommunikationskanaler med eventuelle organisationer, foreninger eller støttepersoner, som kan hjælpe med at planlægge og støtte besøget.

Med afsæt i ovenstående tilslutter Frivilligrådet sig målsætningen om, at fremtidens svømmetilbud skal målrettes nye brugeres behov, så flere målgrupper med særlige behov kommer i vandet.

Frivilligrådet står naturligvis til rådighed for yderligere dialog og deltager gerne i den videre proces, hvor det måtte være relevant.

På vegne af Frivilligrådet

- *Pernille Scheel, forperson*